

PODSUMOWANIE

Badania petrograficzne wykonano dla dwóch próbek skał, pochodzących z fontanny zlokalizowanej w rejonie budynku Ministerstwa Finansów. Próbki oznaczone były numerami: 3 (SK0901) i 4 (SK0902). Obie próbki reprezentują skały osadowe, średniookruchowe – piaskowce. Różnią się makroskopowo zabarwieniem, natomiast mikroskopowo nie dostrzega się większych różnic, wykazują one wręcz szereg cech wspólnych. Podstawowym składnikiem szkieletu są ziarna kwarcu, z których część ma charakter polikrystaliczny. Pomiedzy ziarnami kwarcu sporadycznie spotyka się ziarna skał krystalicznych, składających się z minerałów jasnych. Obok takich składników w składzie szkieletu występuje szereg składników o charakterze akcesorycznym. Są to ziarna minerałów nieprzezroczystych, takich jak: muskowit, rutil, cyrkon. Ziarna budujące szkielet osiągają maksymalnie rozmiary do około 0,4-0,5 mm, przy czym jednocześnie ilość ziaren drobnych, które można zaliczyć do okruchowej matriks, jest nikła. Na tej podstawie obie skały można zaklasyfikować jako arenity kwarcowe. Spoiwo w obu próbkach jest stosunkowo obfite. Jest to przede wszystkim spoiwo ilaste, o porowym do kontaktowego charakterze, tworzące zarówno skupienia wypełniające przestrzenie międzyziarnowe, jak i niewielkiej miąższości laminy na ziarnach szkieletu. Drugim z istotnych spoiw w skale jest krzemionka, która wykształcona jest pod postacią stosunkowo miększych obwódek składających się z kwarcu regeneracyjnego. Obok w/w w skale lokalnie spotyka się niewielkie ilości spoiwa żelazistego, w postaci nieciągłych obwódek na niektórych ziarnach szkieletu. Również w skale spotyka się w niektórych porach skupienia węglanów wapnia, jednak można przypuszczać, że mają one charakter wtórny i wykryły się już po wykonaniu detalu architektonicznego.

Kwarcowy charakter szkieletu w połączeniu z dość charakterystyczną kremowo-różową barwą jednej z próbek, pozwala przypuszczać, iż skały reprezentują jedną z krajowych odmian piaskowców, eksploatowaną w regionie świętokrzyskim. Wśród nich, obok odmian

zabarwionych na szaro czy szaro żółtawo (piaskowce jurajskie), spotyka się szereg odmian o różnej intensywności barw czerwonych (piaskowce triasowe). Poza intensywnie czerwonymi, takimi jak piaskowce tumlińskie czy wąchockie, w regionie świętokrzyskim występują także tzw. piaskowce suchedniowskie. Są one dość mocno zróżnicowane, obok odmian o intensywniej czerwonej barwie (złoże Kopulak), eksploatowano również jaśniej zabarwione, o zbliżonej barwie do jednej z badanych próbek – różowawej (złoże Baranów odmiana Włochy). Proweniencje taka wydaje się potwierdzać fakt, iż odmiana Włochy, podobnie jak badane próbki, obfituje w porowe spoiwo ilaste. Również w obu wypadkach charakterystyczne jest silnie wykształcone spoiwo w postaci kwarcu regeneracyjnego, podobnie jak występowanie niewielkich ilości spoiwa żelazistego. Obie próbki również wykazują zbliżone uziarnienie do piaskowców suchedniowskich, gdzie ziarna szkieletu osiągają do około 0,3-0,5 mm. Na podstawie szeregu zbliżonych cech, można sądzić iż obie badane próbki reprezentują piaskowce suchedniowskie – próbka o różowawym odcieniu - odmianę Włochy. Druga z nich, o nieco jaśniejszym odcieniu szaro żółtawym również może pochodzić z złoża odmiany Włochy, strefy zubożonej w barwiące na różowo związki żelaza, lub reprezentować wydobywaną i jasno zabarwioną odmianę piaskowca suchedniowskiego – z złoża Stokowiec.